

POSLEDNÍ MEDVĚD

HANNAH GOLDOVÁ

ILUSTROVAL LEVI PINFOLD

Z angličtiny přeložila Anežka Dudková

ARGO

Hannah Goldová

Poslední medvěd

Z anglického originálu *The Last Bear*, vydaného nakladatelstvím HarperCollins *Children's Books* roku 2021, přeložila Anežka Dudková.

Ilustrace Levi Pinfold.

Sazba Ivan Mráz.

Odpovědná redaktorka Alena Pokorná.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3, argo@argo.cz, www.argo.cz, roku 2023 jako svou 5 304. publikaci.

Vytiskla tiskárna Těšínské papírny.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-4201-3

Aktuality o našich knihách pro děti a mládež můžete sledovat na www.facebook.com/mensiArgo

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387

e-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v přátelském internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

KAPITOLA PRVNÍ

Dopis

April Woodová stanula tváří v tvář lednímu medvědovi přesně tři týdny po příjezdu na Medvědí ostrov. Ale nejdřív se na Medvědí ostrov musela dostat a tahle cesta započala zhruba o čtyři měsíce dřív.

Do té doby si April žila vcelku normálním životem. Sama byla ovšem ochotná připustit, že to, co se jí jeví jako

normální, je ve skutečnosti zvláštní. Její táta působil jako vědec na nedaleké univerzitě a celé dny zkoumal vzorce počasí. Podobně jako počasí i on přicházel a odcházel docela nepředvídatelně – občas se vracel domů až v jedenáct večer, jindy vyrážel do práce, teprve když přišla ze školy. Někdy pracoval i o víkendu, pak ale zase měl tři dny v týdnu volno. I tehdy se ovšem zavíral v pracovně, kde se nořil do zaprášených starých knih s písmenky tak titěrnými, že z nich při čtení bolely oči. Když mu April donesla čaj nebo večeri, pokaždé potřásl hlavou, sundal si brýle a zvědavě se na ni zadíval, jako by dočista zapomněl, že má dceru. „Vida,“ hlesl. „Děkuju... April.“ Pak hlavu zase sklonil, začal okusovat propisku a April za sebou opatrně zavřela dveře.

Maminka jí umřela, když byly April teprve čtyři roky. Kdykoli na ni myslela, bylo to jako vzpomínat na báječné letní prázdniny. Její táta už se neoženil a doma to bylo znát. Bydleli ve vysokém, úzkém domě, který působil malilinko sklesle a vždycky tam byla zima. Na všem ležela jemná vrstva prachu a jako by se vás zmocňoval příšerný pocit,

že tam cosi schází – třebaže to April nikdy nedokázala vyjádřit slovy.

A tak trávila většinu času vzadu na zahradě, kde v planém, neudržovaném křoví žila rodinka lišek. April fascinoval hlavně jeden lišák, říkala mu Nebojsa, protože se jí zdál odvážnější než ostatní a protože jednou *skoro* snědl jahody, které mu nabízela na dlani. Čas na zahradě uháněl jako splašený a narušovala ho jenom škola. April školu neměla ráda, nebo teda spíš holky ze školy neměly rády April. Proč, to April netušila, snad proto, že z ní cítily lišky nebo že byla nejmenší ze třídy, nebo že si sama stříhala vlasy zahradními nůžkami. Každopádně ji to nijak zvlášť netrápilo, stejně měla radši zvířata než lidi. Zvířata byla prostě laskavější.

Pak dostali ten dopis.

April zrovna seděla v tureckém sedu na podlaze a jedla kukuřičné lupínky, zatímco tatínek na druhé straně obýváku držel nad ranními novinami toust namazaný tlustou vrstvou marmelády. Listopad se chýlil ke konci, takže když na rohožce s zuchnutím přistála pošta, April bleskurychle

vyrazila ke dveřím. Třeba už přišlo vánoční přání od babičky Jabloňky! Posílala je s předstihem, a navíc to byla její nejmilejší babička, protože voněla jako teplé cukroví a bydlela u moře.

Ale vánoční přání to nebylo, jenom velká, nadtá obálka s nápisem ZÁSILKA ÚŘADU VLÁDY a razítkem z Norska.

Položila ji tátovi vedle toustu a on ji roztržitě zvedl k puse. Když mu došlo, co to drží, zatvářil se zvláště a oči se mu jako kouzlem proměnily.

„Co to je?“ vyzvídala.

„Pojedeme za polární kruh,“ odpověděl. Oči mu tékaly po řádcích dopisu. „Dostal jsem tu práci. Upřímně řečeno jsem to nečekal – myslel jsem, že si vyberou spíš někoho z místních. Ale zřejmě je přesvědčilo moje vědecké pojednání o zemské atmosféře. Je to meteorologická stanice na ostrůvku vzdáleném asi tak den plavby od norského pobřeží.“

April nadskočila a pak se zeptala: „Co je to za ostrov? Kolik lidí tam žije?“

„No.“ Rozpačitě na ni pohlédl. „Ten ostrov je trochu jiný. Vlastně... tam kromě nás dvou nikdo nebude.“

„Jenom my dva?“ Projelo jí vzrušení. „Sami na malém ostrově?“

Předklonil se. „Uvidíš, kolik tam zažijeme dobrodružství! Budeme jako Scott na Antarktidě. Je to tam úplně jiné než tady, jsou tam jezírka, hory, bystřiny. Jen si to představ, April. Poslední neprobádané končiny. Žádná auta, vlaky, letadla. Dokonce ani silnice! Opravdová, nedotčená divočina.“

Nic víc říkat nemusel, srdce jí tlouklo ostošest. Budou za polárním kruhem, a navíc na sebe budou mít spoustu času. Jenom oni dva. Budou spolu pořád něco podnikat – stavět sněžuláky, sáňkovat a...

„Pochopitelně tam budu mít důležitou práci,“ dodal táta s ukrutně vážným výrazem a April se malinko sevřel žaludek.

„Co budeš dělat?“

„Norská vláda by si chtěla udělat jasnější představu o tom, jak globální oteplování ovlivňuje Arktidu, takže tam budu půl roku shromažďovat data.“

April toho o tání polárních ledovců věděla hodně a stejně jako lovení lišek to v ní vzbuzovalo vztek i pocit marnosti.

„A co škola?“ zeptala se.

„April,“ řekl a naklonil se k ní. „Za šest měsíců se toho v Arktidě naučíš víc než ve škole za celý život.“

Změřila si ho pohledem. Oči mu zářily a tváře zružověly. Znovu se jí zmocnilo vzrušení.

„Kdy vyrazíme?“

Všichni ovšem její nadšení nesdíleli. Babička Jabloňka jim volala nejmíň třikrát denně, aby jim sdělila, jaká je to zbrkllost. Vždyť tam mrzne, pobřeží bičují obrovité vlny, žijí tam zabijáctí mroži s ostrými kly, jak viděla v jednom dokumentu Davida Attenborougha, a vůbec, je to nebezpečné, není tam nemocnice, praktický lékař ani žádná jiná pomoc, kdyby se octli v nebezpečí!

Pro jedenáctiletou dívku se to prostě nehodí, tvrdila. Zvlášť pro tak citlivou, jako je April, která v důsledku tatínkovy výchovy už tak dost zvlčila. Copak si vážně myslí,

že výprava na opuštěný ostrov (kdyby to aspoň byl ostrov v tropech!) je pro ni to nejlepší?

Ale táta si uměl postavit hlavu a prostě předstíral, že ji neslyší.

„Propánajána, Edmunde!“ rozkřikla se na něj babička zoufale. „Jmenuje se to tam Medvědí ostrov. Co když ji něco sežere?“

Pokoušel se ji uchlácholit tím, že na Medvědí ostrově žádní medvědi nejsou, ale babička ho odmítala poslouchat.

„Jestli uvidíš ledního medvěda, April,“ kladla jí na srdce, „okamžitě UTEČ.“

A tak prvního dubna vyrazili na úvodní etapu cesty. Měli letět do Osla, tam přestoupit na jiné letadlo do menšího města jménem Tromsø – a odtamtud doplout lodí na Medvědí ostrov. Když letadlo vzlétlo a stočilo se k severu, April přitiskla obličej k okýnku a podívala se dolů na vzdalující se domov.

Tak, a je to.

Míří za polární kruh.

KAPITOLA DRUHÁ

Medvědí ostrov

„Tvůj táta je blázen, víš to?“

April ten nenadálý zvuk tak překvapil, že nadskočila a uhodila se do lokte o kovové zábradlí. Racek, který si z její ruky bral drobečky sušenek, pobouřeně zakřičel a odletěl.

Vedle ní stál ten kluk, kterého viděla v docích. Nakládal tam na narezlou norskou nákladní loď, kterou si v Tromsø

najali, aby je odvezla na Medvědí ostrov, tátovu kompletní sbírku Mozarta a gramofon a hlasitě u toho klel. Byl to kapitánův syn, mohl být o dva tři roky starší než ona. Takhle zblízka z něj cítila slanou vodou, motorový olej a něco, co

nedokázala určit. Jenže od té doby, co se vydali na cestu, bylo jiné – divočejší a prázdnější – všechno, takže možná nebyl cítit nijak neobvykle.

Ale stejně. Tohle jeho slova neospravedlňovalo a rozhodně si nezasluhovala odpověď. Navíc se neodvažovala promluvit, protože hrozilo, že vyzvrátí sendvič s burákovým máslem, který předtím snědla.

„Být tebou, tak si lehnu,“ poučil ji kluk a ukázal na lavičku na přídi, krytou před větrem. „Na mořskou nemoc to pomáhá.“

April si lavičku pochybovačně změřila. Vtom se jí ovšem opět zvedl žaludek, a tak se k ní přece jen dostrachala a položila se na záda, takže viděla jenom oblohu. Tady dole se aspoň skryla před nepolevujícím vichrem, ze kterého měla doruda ošlehaný obličej. Předpokládala, že ten kluk zmizí, ale on jen mlčky usedl na konec lavičky a rýpal si špínu zpod nehtů.

„Není blázen,“ ozvala se, když se jí žaludek trochu uklidnil. „Je vědec.“

„Tím hůř,“ odušil kluk a otočil se k ní.

„Táta tvrdí, že je na té meteorologické stanici personál od roku 1918.“

„To jo! Ale ne... holky.“

„Nechápu, proč říkáš *holky* tímhle tónem.“ April se rozhořčeně posadila. „To, že nejsem kluk, ještě neznamená, že nic nevydržím. Jednou jsem u nás na zahradě vylezla až na vrchol kaštanu, abych zachránila sousedčinu kočku!“

Neodpověděl. Namísto toho se od plic zachechtal a rozpřáhl ruce, jako by upozorňoval na obrovskou klenbu strakatého nebe, rozbouřené, převalující se vlny a pocit, že se snad ani nenacházejí na Zemi. „Co o téhle části světa vůbec víš?“ zeptal se pak. „Bylas už někdy takhle daleko na severu?“

„Vím, že jsi nezdořák,“ odvětila April. „Kdybych já byla na tvém místě, snažila bych se ti poradit, na co se máš připravit. A z neznáma beztak nemám strach.“

Na tváři se mu objevil vlídnější výraz. „Já jsem Tör,“ představil se a napřáhl k ní ruku. „Nic si z nás nedělej. S tátou trávíme na moři tolik času, že se zapomínáme chovat jako lidi.“

„April. April Woodová.“

Potrásla mu rukou. Měl ji drsnou, jako by sevřela staré lano, ale zároveň ji podivně uklidňovala. Jako ruka, která by ji dokázala vytáhnout z průšvihů.

„Je to tam nebezpečné?“ hlesla.

„Je to divočina,“ odpověděl Tör. „Tam hrozí nebezpečí vždycky.“

„Ale lední medvědi tam nežijou?“

Tör zavrtěl hlavou. „Už roky ne. Ale proč se tváříš tak smutně? Lední medvědi se nechovají přátelsky. Nejsou to domácí mazlíčci. Tebe by slupli jako malinu.“

April předstírala, že zírání na moře, aby se nemusela dívat na jeho přihlouplý úsměšek.

„Mimochodem, nechápu ten trik s rackem.“

„Jaký trik?“ Otočila se zpátky k němu.

„Jak jsi ho přiměla, aby ti žral z ruky.“

„To není žádný trik,“ naježila se. „Prostě jsem se naučila, jak to udělat, aby si se mnou zvířata připadala v bezpečí.“

Tör povytáhl obočí, ale přívětivost z jeho tváře nezmizela.

„Musíš jim naslouchat,“ vysvětlila a položila si ruku na srdce. „Tady.“

„Jsi zvláštní,“ řekl.

„Takže už nejsem jenom *holka*?“

Tör roztáhl ústa v tak širokém úsměvu, že mu ho April prostě musela opřítovat.

„Až budeš na ostrově, nebudeš moct odejít. Je ti to jasné?“ pronesl tišeji. „Dokud se pro vás za půl roku nevrátíme.“

April měla pocit, že Tör má na srdci ještě něco. Sama uměla svoje myšlenky moc dobře skrývat, zvláště když mluvila s tátou, takže dokázala vycítit, pokud to dělal někdo jiný. Čekala, až se Tör vyjádří, protože by to každopádně radši věděla. Nakonec z bundy vytáhl špačka tužky a na zadní stranu obálky, kterou vylovil z kapsy, naškrábal svoje telefonní číslo.

„Medvědí ostrov ti nic nedaruje. Buď opatrná, April Woodová,“ nabádal ji. „A kdybys mě někdy potřebovala, je jedno proč, prostě zavolej na tohle číslo.“

Nedokázala si představit, proč by ho měla potřebovat, ale pro všechny případy si obálku strčila do kapsy. Potom

sledovala, jak se vrátil k ostatním členům posádky, námořníkům se silnými, statnými končetinami, drsnýma rukama a netečnými tvářemi. Táta vedle nich působil jako tintítko. Co vypluli z přístavu, zůstal zavřený v kajutě ve společnosti knih a připravoval se na novou práci. A protože věděla, že chce mít klid, a navíc to dole smrdělo makrelami, zase si lehla na lavičku a usnula.

„Země na obzoru!“ Zvolání se lodí rozléhalo jako svatební zvony v kostele. „Země na obzoru!“

April se posadila, ještě celá omámená sny, a musela dvakrát zamrkat, aby se ujistila, že ji nešálí zrak. Před ní na palubě stál Tör a na natažené dlani mu ležel velký kus chleba. Hleděl k nebi a ve tváři měl výraz plný naděje, jaký měla první den ve škole. To ji přimělo, aby se předklonila.

„Musíš se trochu víc uvolnit a přestat zadržovat dech.“

„Takhle?“ Svěsil ramena a povolil ruku.

„Spíš vnitřně,“ instruovala ho April. „Jako bys byl z vody. Ta je poddajná a jemná. Tak. Pěkně v klidu. Teď se nehýbej. Je přímo nad tebou. Buď tiše a –“